

Regler

Risiko
vurdering

Instruktion

Vådt
arbejde

Værnemidler

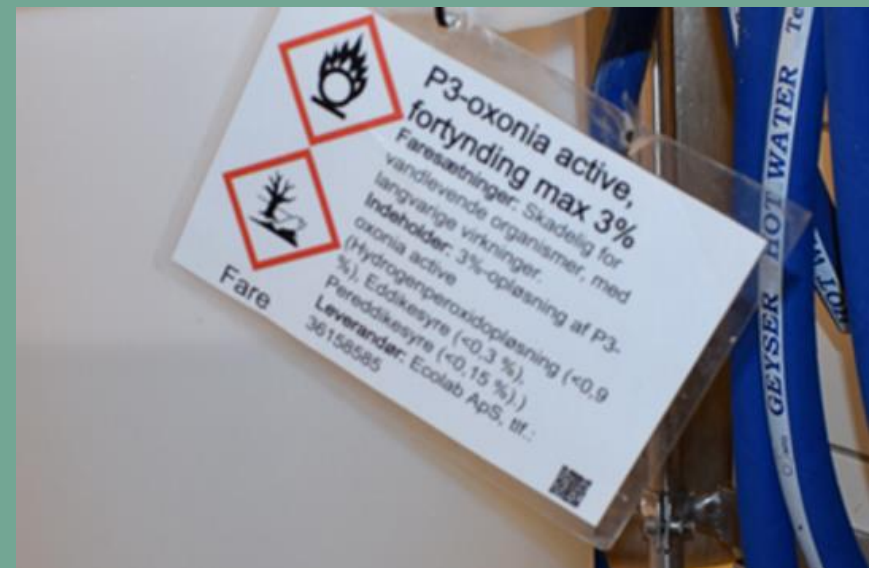
STOP
princippet

Kemiindsats i mejeriindustrien

12 forebyggelsespakker om kemi og ulykkehåndtering

5. Instruktion og oplæring

Dagsorden

- Om MIA's kemiindsats
- Kemi på mejeriet
- Kort om den kemiske risikovurdering
- Instruktion og oplæring i kemi
- Hvad siger Arbejdstilsynet om instruktion og oplæring?
 - Hvornår skal den laves?
 - Hvad skal den indeholde?
 - Hvornår er den god nok?
- Forskellige eksempler på instruktioner til inspiration.
- Hvordan kan vi gribe det an?

Om MIA's kemiindsats

Baggrund

- Mejeriindustriens Arbejdsmiljøudvalg (MIA) har fået tildelt midler fra BFA5 (Branche Fællesskaberne for Arbejdsmiljø for bl.a. Jord til Bord) til at fortsætte kemiindsatsen, hvor der skal sættes fokus på det kemiske arbejdsmiljø og ulykkeshåndtering på alle mejerier/sites i Danmark.
- Der stilles mange lovkrav på kemiområdet, og der er kemiulykker i industrien og mange tilløb til ulykker.
- Projektperiode: 2025-2027. Udføres i samarbejde med Joblife.
- De 12 pakker aktiveres efter princippet "Først-til-mølle".

Om MIA's kemiindsats

Alle mejerier får tilbudt gratis rådgivning inden for disse områder i form af en “kemi-pakke”:

1. Kendskab til regler – mærkning og sikkerhedsdatablade
2. Overblik over kemiske produkter - oprydning og bortskaffelse
3. STOP –
Substitution, Tekniske foranstaltninger, Organisatoriske foranstaltninger og Personlige værnemidler
4. Kemisk risikovurdering
5. **Instruktion og oplæring**
6. Rengøring – skumrengøring
7. Reparation og vedligehold
8. Opbevaring, oplag og affald
9. Vådt arbejde
10. Personlige værnemidler
11. Generel risikovurdering
12. Årsagsanalyse af hændelser

Hvad og hvor?

- Produktionen/osteriet og skummesalen – CIP-rengøring (syre og base), skumrengøring
- Værkstedet/facility – olie, maling, spray, fugemasser, lim, lak, epoxy
- Laboratoriet – reagenser, sprit, gasser, acetone, ether
- Lageret – smøremidler, sprayprodukter
- Pakkeriet – printerblæk- og makeupprodukter, smøremidler
- Distributionsbiler/tankbiler – malinger, spray, skumprodukter, CIP-midler
- Mange af de kemiske produkter er opbevaret og bruges både indenfor og udenfor

De farlige kemikalier

Farepiktogrammer:

JOB
LIFE
Part of HØVEND

Kemikaliemærkning

Farepiktogrammer

Farepiktogram	Forklaring af piktogram
	Akut giftighed Livsfarlig eller giftig ved indånding, hudkontakt og/eller indtagelse.
	Alvorlig sundhedsfare Kræft, allergi ved indånding, kemisk lungebetændelse ved indtagelse eller skader på arveanlæg, organer eller forplantningsevnen.
	Ætsende Kemikalier, som ætser hud, øjne eller metaller.
	Sundhedsfare Farlig ved indånding, hudkontakt og/eller indtagelse. Irriterer hud og øjne, kan forårsage allergisk hudreaktion, irritation af luftveje, sløvhed eller svimmelhed.
	Miljøfare Kemikalier, som er farlige for vandmiljøet.
	Eksplosionsfare Eksplosive kemikalier og artikler, som f.eks. fyrværkeri.
	Brandfare Brandfarlige kemikalier. Yderst brandfarlige gasser og kemikalier, som udvikler brandfarlige gasser ved kontakt med vand eller som selvantænder i luft.
	Brandhærende Kemikalier som kan forårsage brand eller eksplosion og som forstærker brand.
	Gas under tryk Gas som er under tryk eller nedkølet gas.

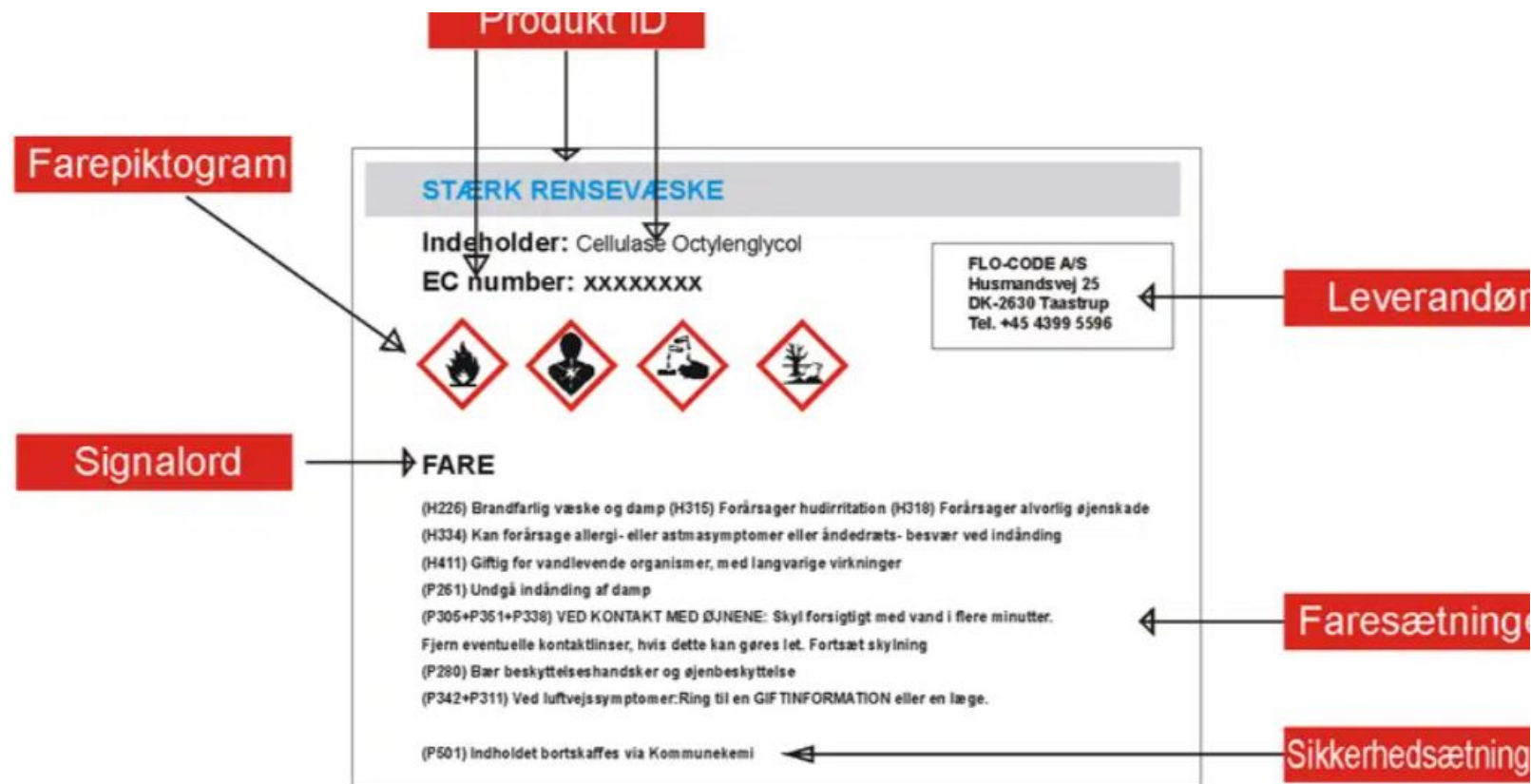
Aut. arbejdsmiljørådgiver - joblife.dk
Tlf. 88 19 18 00 · E-mail: info@joblife.dk

2020

De farlige kemikalier

Fareetiketter:

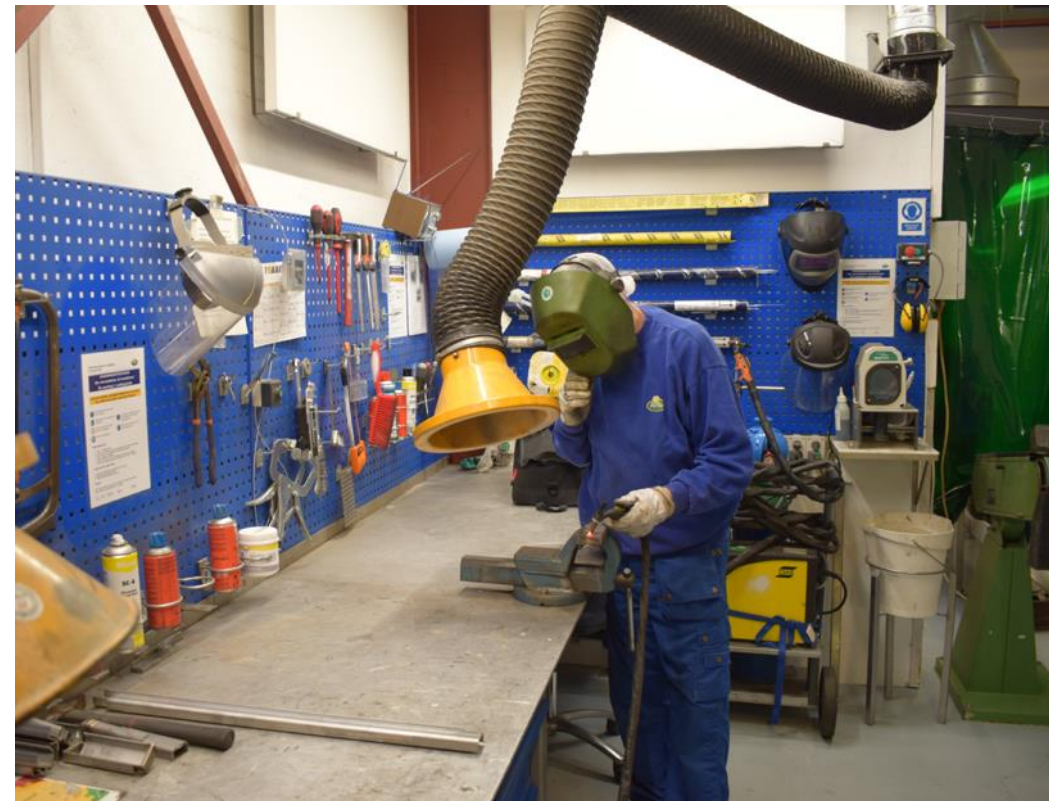
- Farepiktogrammer: Ét eller flere
- Ét signalord: Fare eller Advarsel
- Faresætninger: H-sætninger
- Sikkerhedssætninger: P-sætninger

Kemi på mejeriet

Kemi på mejeriet

Kemi på mejeriet

Kemi på mejeriet

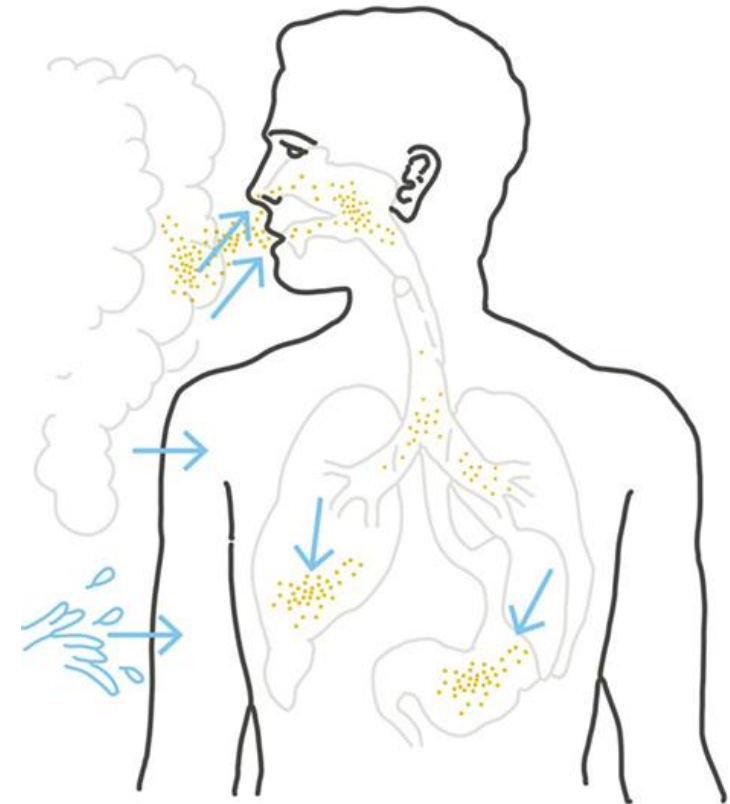

Kemi på mejeriet

De farlige kemikalier

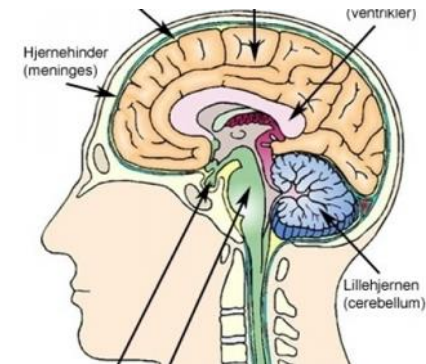
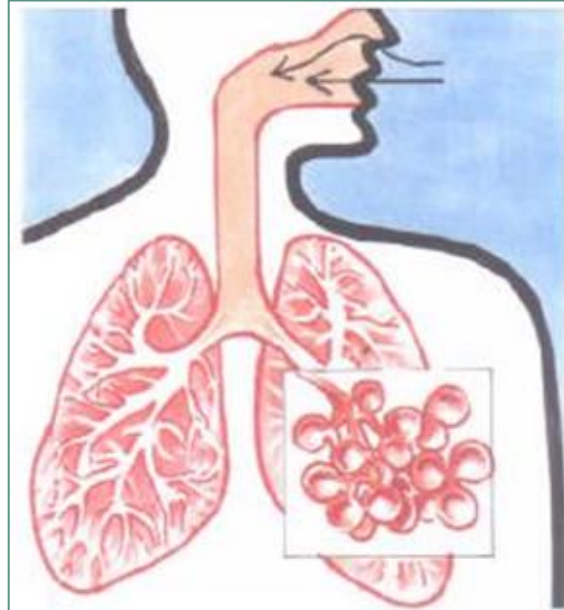
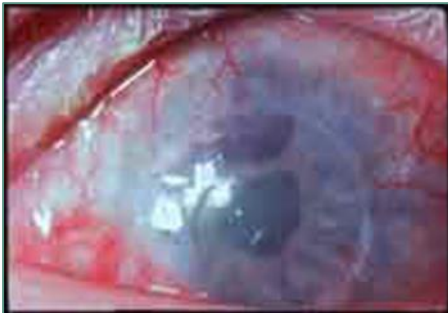
- **Hvad kan der ske, hvis man kommer i kontakt med farlige kemikalier?**
 - Ved hud- og øjenkontakt
 - Ved indånding
 - Ved indtagelse
- **Korttidsvirkning** – skaden sker nu og her:
 - Ætsninger og affedtninger på huden/øjnene
 - Hoste og kløe på huden
- **Langtidsvirkning** – skaden sker efter måneder eller år:
 - Eksem på hænderne eller alvorlig sygdom som kræft

De farlige kemikalier

De farlige kemikalier

Kort om den kemiske risikovurdering

- I 2019 stillede Arbejdstilsynet krav om, at alle virksomheder der arbejder med kemi, skal udarbejde kemisk risikovurderinger:
 - *"Når der er ansatte, der arbejder med eller kan blive udsat for farlige stoffer og materialer, skal der ske en vurdering af, om den farlige kemi, herunder arbejdsprocesser, udgør en risiko for de ansattes sikkerhed og sundhed".*
- Den kemiske risikovurdering skal gennemføres minimum hvert 3. år
- Følgende skal være tilgængelig for medarbejderne:
 - De skriftlige kemiske risikovurderinger.
 - Oversigter over hvilke kemikalier der findes i hver afdeling.
 - Opdaterede 16. punkters sikkerhedsdatablade.

Kort om den kemiske risikovurdering

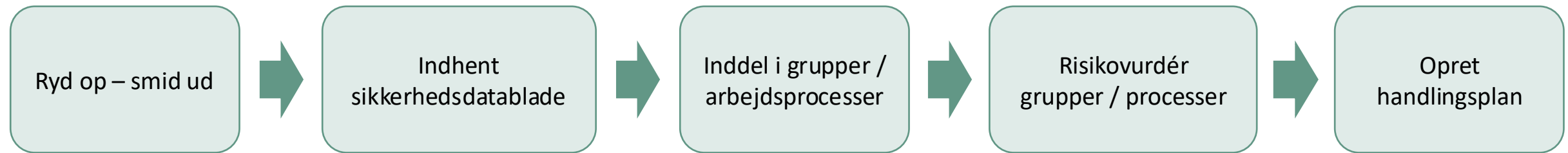
Disse 7 punkter skal inddrages i risikovurderingen:

1. De kemiske stoffer og materialers farlige egenskaber.
2. Eksponeringsgraden, -typen og varigheden.
3. Omstændighederne ved arbejdet med farlige stoffer og materialer, herunder mængden.
4. Virkningen af de forebyggende foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes.
5. Hvor det er muligt, de konklusioner, der kan drages af foretagne arbejdsmedicinske undersøgelser.
6. Grænseværdier fastsat af Arbejdstilsynet.
7. Leverandøroplysninger om sikkerhed og sundhed.

Kort om den kemiske risikovurdering

- Inddel og navngiv arbejdsprocesserne og/eller grupper af kemiske stoffer og materialer:
 - "Svejsning i værkstedet"
 - "Udvendig skumrengøring af distributionsbil"
 - "Indvendig CIP-rengøring af tankbil"
 - "Brug af smøremidler i værkstedet"
 - "CIP rengøring i produktionen/osteriet"
 - "Skum-rengøring af rør og tanke i skummesalen"
 - "Rengøring af pakkemaskinen i pakkeriet"
 - "Laboratorieanalyse 1, 2 og 3 i kemisk laboratorie"

Hvad betyder oplæring og instruktion?

Oplæring:

- Oplæring er den proces, hvor den ansatte tilegner sig viden og indøver færdigheder, så den ansatte kan udføre sit arbejde sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Instruktion:

- Instruktionen er den viden, den ansatte skal have for at kunne håndtere situationer og anvende det udstyr, der er vigtigt for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsgiveren skal sikre, at de ansatte får effektiv oplæring og instruktion i, hvordan de skal anvende og beskytte sig mod (farlige) stoffer og materialer:

- **CLP-klassificering** af stof/materiale (produkt)
- Stoffer og materialer, hvor der er krav om et **sikkerhedsdatablad** (SDS)
- Stoffer og materialer, som er optaget med en **grænseværdi** i bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer
- Stoffer og materialer som er omfattet af **kræftbekendtgørelsen**

- **Når der arbejdes med - eller der er risiko for - udsættelse for særligt farlige stoffer og materialer** - fx mellemprodukter og affald, som kan medføre forgiftning, kræft og andre alvorlige helbredsskader.
- **Når den kemiske risikovurdering** i øvrigt tilsiger det - fx når der arbejdes med mange forskellige farlige kemikalier, der kræver forskellige sikkerhedsforanstaltninger såsom forskellige typer egnede handsker eller andet.
- **Når der går et stykke tid** imellem, at man bruger et farligt stof eller materiale - fx ved opsamling af spild efter uheld med farlige stoffer og materialer.
- Når der er **særligt komplicerede arbejdsprocesser** og forhold - fx processer, hvor der er risiko for brand og eksplosion.

Oplæring og instruktion - proces

Lodning

Svejsning

Slibning

Udstødning

Krav om særlig instruktion – hvornår?

Ved arbejde med:

- Epoxy- og isocyanat-holdige produkter
- Styren
- Kræftfremkaldende stoffer

Tag kurser

- fx på AMU centre og
- opbevar kursusbeviser som dokumentation.

Krav om særlig instruktion – indhold

Oplæring og instruktion skal omfatte disse punkter:

1. **De farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen** (navn herunder navne på evt. kræftrisikable stoffer, faremærkning, risici ved arbejde med og udsættelse for dem, relevante grænseværdier).
2. **Hvordan stoffer eller materialer håndteres**, bruges og opbevares sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder eventuelle anvendelsesbegrænsninger.
3. **Korrekt brug af sikkerhedsforanstaltninger** under arbejdet (ventilation, udsugning), herunder værnemidler og disses placering på arbejdspladsen.
4. **Sikkerhedsforanstaltninger ved uheld**, f.eks. brand, spild og lign.
5. **Bortskaffelse af stoffer og materialer** samt værnemidler og øvrig håndtering af affald, herunder særligt mærket affald.

Instruktion og oplæring – hvornår?

- Før arbejdet med farlige kemikalier påbegyndelse
- Ved nye arbejdsopgaver og ved ny ansættelse
- Ved væsentlige ændringer i produkter, fx klassificering (salpetersyre)
- Ved tilbagevenden efter fravær
- Gentages ved behov/jævnligt
(regelmæssigt ved arbejde med kræftrisiko stoffer)
- Der skal føres tilsyn med arbejdet og med, at instruktionerne følges.

Er instruktionen og oplæringen god nok?

- **Instruktionen er tilstrækkelig**, når medarbejderen kan udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- **Instruktionen er mundtlig** og skal understøttes af skriftligt materiale ved særligt farlige stoffer.
- **Man skal tage hensyn** til den enkelte medarbejder/medarbejdergruppe under instruktionen:
 - Teknisk forståelse
 - Sproglige færdigheder
 - Uddannelse og erfaringer
- **Det er arbejdsgiverens ansvar**, at medarbejderne instrueres, og at der føres tilsyn med arbejdet.
- **Skriftlige instruktioner**, der fx er underskrevet af den ansatte, udgør ikke alene dokumentation for, at den ansatte har modtaget tilstrækkelig instruktion eller har forstået den.

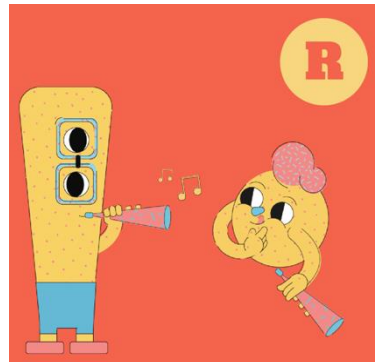

4 læringsstile – vi er forskellige 😊

Aktivisten:

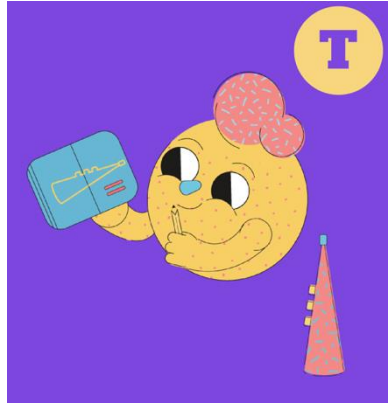
- Kaster sig ubekymret ud i nye opgaver
- God til at have mange bolde i luften
- Skimmer en bog og tager den info der vurderes brug for
- Læring ved at "gå på opdagelse"

Reflektoren:

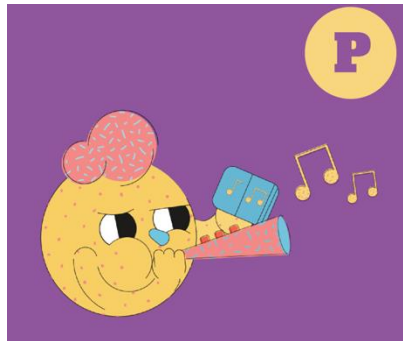
- De iagttager gerne først
- De indsamler oplysninger
- De tænker før de handler
- De kan træne det lærte
- "De spørger hvorfor"

4 læringsstile – vi er forskellige 😊

Teoretikeren:

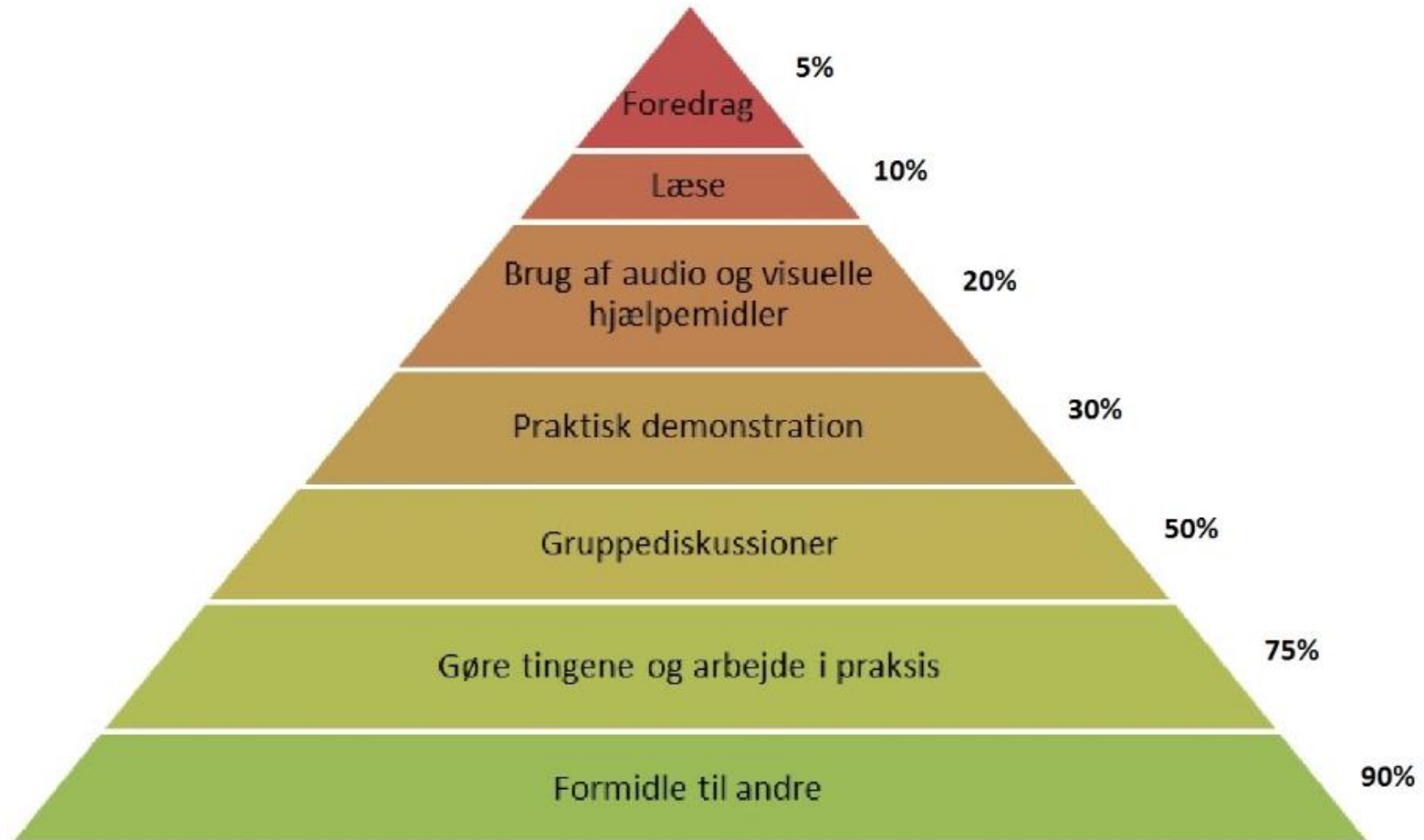
- De opstiller teorier i systemer og modeller
- De kan godt lide struktur med klare mål
- De lærer gennem bøger og procedurer
- De trives med at være grundige
- De vil først tilegne sig teoretisk viden, dernæst afprøve

Pragmatikeren:

- De er løsningsorienterede
- De spørger ofte "hvordan" og prøver sig derefter frem
- De nyder at blive coachet
- De "hader" lange forklaringer

Læringspyramiden

Der er metodefrihed

Ved instruktion og oplæring kan man selv vælge den metode, som man vil bruge:

- Instruktions-skemaer
(kemien-delen kan være en del af et større instruktionsskema)
- Film og videoer
- Tegninger/Piktogrammer
- Oversigter med symboler
- Plakater
- Skrevet instruktion på papir eller på PC
- Infoskærme
- Kombination af flere

Produktinformation	Faremærkning og sundhedsfarer	Værnemidler	Forholdsregler ved arbejde med produktet
Isosol Mursælt Isosol Denmark A/S Farekilder: ●● Instruktion: Foto: 	 ADVARSEL Brandfarlig væske og damp. Kan forårsage skubehud eller sårmedhed. Stadig for værdtende organismen med langvarige virkninger. Indeholder engangse opløsningsmidler. Gennem en langvarig indånding kan medføre skader på centralnervesystemet. Indånding kan medføre irritation af luftvejene, hovedpine, sløvhed, sømmedhed og ved høje koncentrationer berøstetshed, afledder huden. Gennem udsættelse kan give tør eller rødt hud. Langvarig og gentagen hudkontakt med opløst stof kan muligvis medføre hudkræft. Stærk i øjne kan medføre irritation.	Åndedrætsværn Brug hel- eller halvmaske med A2 filter. Der må arbejdes uden åndedrætsværn ved behandling af små flader udsørg eller hvis dampene ved effektiv naturlig ventilation klæses bort fra området. Handsker Brug beskyttelseshandsker af f.eks. <u>nitrilgummi</u> (tykkelse >= 0,18 mm, gennemdrubstid >= 8 timer) evt. med underhandsker af bomuld. Tøj Brug overtrækdragt, hvor der sker blødduftning i en sådan grad, at almindeligt arbejdstøj ikke beskytter mod hudkontakt med produktet. Ved stærkende arbejde skal desuden anvendes hætte, tyll eller kædet med stor. Briller/skærm Brug ørøgsbrille ved stærkende arbejde.	Undgå indånding af dampe. Sørg for god ventilation. Undgå kontakt med hud og øjne. Vask hænder før pauser, måltider, toiletbesøg og efter endt arbejde. Brug mild sæbe og vand efterfulgt af fed creme. Vend og rensemiddel skal medbringes, hvis arbejdet ikke foregår nær skurugt eller samlingstomt. Der skal være let adgang til personaleflasker. Produktet må ikke anvendes i nærheden af børn og eller andre antændelsesbiler. Røgning forbudt.

Instruktionsskema

Navn på nyansat:
Ansættelsestidspunkt:
Afdeling:
Ansvarlig/ansvarlige
for instruktionen:

Emne	Ansvarlig	Tidsfrist	Udført
Arbejds miljøorganisationens opbygning - Daglig arbejds miljølederleder - Egen arbejds miljørepræsentant/kontakten til AMR. (evt. skriftlig procedure) - Telefontavle (AMO, ledelse) - Opgaver og pligter som medarbejder i forhold til AMO			
Arbejds miljøpolitik og – mål - Mejeriets arbejds miljøpolitik - Gravid-, sygefravær-, natarbejde-, ryge- og alkohol-, uacceptabel adfærdspolitik m.fl. - Mål for sygefravær, støj, ulykker, TTU, EGA, TL m.m. - Natarbejde og helbredsundersøgelser - Høretest			

Emne	Ansvarlig	Tidsfrist	Udført
Arbejds miljøorganisationens opbygning - Daglig arbejds miljølederleder - Egen arbejds miljørepræsentant/kontakten til AMR. (evt. skriftlig procedure) - Telefontavle (AMO, ledelse) - Opgaver og pligter som medarbejder i forhold til AMO			
Arbejds miljøpolitik og – mål - Mejeriets arbejds miljøpolitik - Gravid-, sygefravær-, natarbejde-, ryge- og alkohol-, uacceptabel adfærdspolitik m.fl. - Mål for sygefravær, støj, ulykker, TTU, EGA, TL m.m. - Natarbejde og helbredsundersøgelser - Høretest			
Kortlægninger og rundering - APV – kortlægning, handplan, opdatering, ændring i forholdene - EGA, TL, støj m.v. - Arbejds miljøundersøgelser			
Ulykkesrisici og sikkerhedsregler - Registrering og anmeldelse af ulykker og tilfælde til ulykker - Undersøgelse og analyse - Færdel (interne regler, gænde, kørende – indendørs og uden-dørs) - Glatte gulve - Dæmper og -slanger - Arbejde i højden (stiger, lifte, faldsikringsudstyr) - Arbejde i tætte (faldsikringsudstyr) - Ryddelighed og orden - Sikkerhedsregler - Kontaktskener for overtrædelse af regler			
Brug af relevante maskiner - Brugsanvisninger og deres placering - Hæklip og andre sikkerhedsforanstaltninger - Vedligeholdelse/repairation (afbrud/lås) - Risikovurdering ved drift/styrrelse - Kontakt ved drift/styrrelse			
Instruktion vedrørende brug af kemiske stoffer/rengøringsmidler - Gennemgå de kemiske risikovurderinger. - De farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen (navn herunder navn på evt. kræftfarlige stoffer, faremærkning, risici ved arbejde med og udsættelse for dem, relevante grænseværdier). - Hvordan stoffer eller materialer håndteres, bruges og opbevares sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder eventuelle anvendelsesbegrænsninger. - Korrekt brug af sikkerhedsforanstaltninger under arbejdet (ventilation, udsugning); herunder værnemidler og deres placering på arbejdspladsen. - Sikkerhedsforanstaltninger ved uheld, f.eks. brand, spild og lign. - Bortskaffelse af stoffer og materialer samt værnemidler og øvrig håndtering af affald, herunder særligt mærket affald.			
Særlige uddannelser (truck, kran, stilladser, svejsning m.v.) - Hvem må bruge truck og kran, opstille stilladser, svejse, arbejde med epoxy m.v. Desuden afsendelse og modtagelse af farligt affald.			
Unge under 18 år - Præcisering af, hvilket arbejde den unge konkret må udføre (ingen kørn, arbejde ved maskiner, tunge løft, skub og træk, støj m.v. samt regler vedr. arbejdstid)			
Beredskabsplan - Førstehjælpsudstyr (placering, hvem har førstehjælpskursus), nedslagsang - Nødbrusere og øjenskyllflasker - Hjertestartere - Kæleanlæg, åndedræts- og øjenværn, årlig øvelse - Beredskabsplan (procedure ved brand, slukningsmateriale, brand-øvelser, særlige forholderegler elbomsøks kemikalier og trykbeholdere), telefontavle (sygetransport, brandvæsen), øvelser - Evakuering med samlingspunkt - Psykisk beredskab			
Psykisk arbejdsmiljø og sundhed - Uacceptabelt arbejd - Trivselsskemaer - Tavlémøder, teammøder, afdelingsmøder m.v. - Samarbejde, tillid og retfærdighed - Sundhed og trivsel			
Støj, ergonomi, temperatur m.v. - Støj (støjniveauer, virkning af støj, brug af høreværn, skille, tegn på lideelse og evt. anmeldelse, høretest, arbejdsmeddele) - Ergonomi (EGA, TL, jobrotation, brug af løfteborde m.m., indretning af arbejdspladsen m.v.) - Kulde og varme - Ventilation, kontrolanordninger (lys/lyd)			

Instruktionen/informationen er gennemført:

Den nyansattes underskrift

Instruktionsskema

Emne	Ansvar- lig	Tids- frist	Udført
Kortlægninger og rundering - APV – kortlægning, handleplan, opdatering, ændring i forholdene - EGA, TL, støj m.v. - Arbejds miljø rundering			
Ulykkesrisici og sikkerhedsregler - Registrering og anmeldelse af ulykker og tilløb til ulykker - Undersøgelse og analyse - Færdsel (interne regler, gående, kørende – indendørs og uden-dørs) - Glatte gulve - Damprør og -slinger - Arbejde i højden (stiger, lifte, faldsikringsudstyr) - Arbejde i tanke (faldsikringsudstyr) - Ryddelighed og orden - Sikkerhedsregler - Konsekvenser for overtrædelser af regler			
Brug af relevante maskiner - Brugsanvisninger og deres placering - Nødstop og andre sikkerhedsforanstaltninger - Vedligeholdelse/reparation (afbryder/lås) - Risikovurdering ved driftsforstyrrelse - Kontakt ved driftsforstyrrelser			

Navn på nyansat:

Ansættelsestidspunkt:

Afdeling:

Ansvarlig/ansvarlige for instruktionen:

Emne	Ansvar- lig	Tids- frist	Udført
Arbejds miljø organisations opbygning - Daglig arbejds miljø leder - Egen arbejds miljø repræsentant/kontakten til AMR (evt. skriftlig procedure) - Telefon tavle (AMO, ledelse) - Opsaver og pløjer som medarbejder i forhold til AMO			
Arbejds miljø politik og - mål - Mejeriets arbejds miljø politik - Gravid-, sygefravær-, natarbejde-, ryge- og alkohol-, accepta-bel adfærdspolitik m.fl. - Håll for sygefravær, støj, ulykker, TTU, EGA, TL m.m. - Natarbejde og helbredsundersøgelser - Hørtest			
Kortlægninger og rundering - APV – kortlægning, handleplan, opdatering, ændring i forholdene - EGA, TL, støj m.v. - Arbejds miljø rundering			
Ulykkesrisici og sikkerhedsregler - Registrering og anmeldelse af ulykker og tilløb til ulykker - Undersøgelse og analyse - Færdsel (interne regler, gående, kørende – indendørs og uden-dørs) - Glatte gulve - Damp rør og -slinger - Arbejde i højden (stiger, lifte, faldsikringsudstyr) - Arbejde i tanke (faldsikringsudstyr) - Ryddelighed og orden - Sikkerhedsregler - Konsekvenser for overtrædelser af regler			
Brug af relevante maskiner - Brugsanvisninger og deres placering - Nødstop og andre sikkerhedsforanstaltninger - Vedligeholdelse/reparation (afbryder/lås) - Risikovurdering ved driftsforstyrrelse - Kontakt ved driftsforstyrrelser			
Instruktion vedrørende brug af kemiske stoffer/rengøringsmidler - Gennemgå de kemiske risikovurderinger. - De farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen (navn herunder tæppe på evt. kræftfarlige stoffer, farvemarkering, risici ved ar-bejde med og udsættelse for dem, relevante grænseværdier). - Hvordan stoffer eller materialer håndteres, bruges og opbevares sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herun-der eventuelle anvendelsesbegrænsninger. - Korrekt brug af sikkerhedsforanstaltninger under arbejdet (venti-lation, udsugning); herunder værnemidler og disses placering på arbejdspladsen. - Sikkerhedsforanstaltninger ved uheld, f.eks. brand, spild og lign. - Bortskaffelse af stoffer og materialer samt værnemidler og øvrig håndtering af affald, herunder særligt mærket affald.			
Særlige uddannelser (truck, kran, stilladser, svejsning m.v.) - Hvem må bruge truck og kran, opstille stilladser, svejse, arbejde med epoxy m.v. Desuden afsendelse og modtagelse af farligt affald.			
Unge under 18 år - Præcisering af, hvilket arbejde den unge konkret må udføre (egen kernet, arbejde ved maskiner, tunge løft, skub og træk, støj m.v., samt regler vedr. arbejdstid)			
Beredskabsplan - Førstehjælpsudstyr (placering, hvem har førstehjælpskursus), nødudgangs - Nødbrusere og øjensskylleflesker - Hjertestartere - Kædeanlæg, åndedræts- og øjenværn, årlig øvelse - Beredskabsplan (procedure ved brand, slukningsmateriale, brand-øvelser, særlige forholderegler eksempelvis kemikalier og trykbe-holdere), telefon tavle (syge transport, brandvæsen), øvelser - Evaluering med samlingspunkt - Psykisk beredskab			
Psykisk arbejds miljø og sundhed - Uacceptabelt arbejd - Trivselsskninger - Tavlémøder, teammøder, afdelingsmøder m.v. - Samarbejde, tillid og retfærdighed - Sundhed og trivsel			
Støj, ergonomi, temperatur m.v. - Støj (støjniveauer, virkning af støj, brug af høreværn, skille, tegn på lideelse og evt. anmeldelse, hørtest, arbejds miljø leder) - Ergonomi (EGA, TL, jobrotation, brug af løfteborde m.m., indret-ning af arbejdspladsen m.v.) - Kulde og varme - Ventilation, kontrolanordninger (lys/lyd)			

Instruktionen/informationen er gen-nemført:

Den nyansattes underskrift

Instruktionsskema

Emne	Ansvar- lig	Tids- frist	Udført
Instruktion vedrørende brug af kemiske stoffer/rengøringsmidler - Gennemgå de kemiske risikovurderinger. - De farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen (navn herunder navne på evt. kræftrisikoable stoffer, faremærkning, risici ved arbejde med og udsættelse for dem, relevante grænseværdier). - Hvordan stoffer eller materialer håndteres, bruges og opbevares sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder eventuelle anvendelsesbegrænsninger. - Korrekt brug af sikkerhedsforanstaltninger under arbejdet (ventilation, udsugning), herunder værnemidler og disses placering på arbejdspladsen. - Sikkerhedsforanstaltninger ved uheld, f.eks. brand, spild og lign. - Bortskaffelse af stoffer og materialer samt værnemidler og øvrig håndtering af affald, herunder særligt mærket affald.			
Særlige uddannelser (truck, kran, stilladser, svejsning m.v.) - Hvem må bruge truck og kran, opstille stilladser, svejse, arbejde med epoxy m.v. Desuden afsendelse og modtagelse af farligt gods			
Unge under 18 år - Præcisering af, hvilket arbejde den unge konkret må udføre (ingen kemi, arbejde ved maskiner, tunge løft, skub og træk, støj m.v. samt regler vedr. arbejdstid)			

Navn på nyansat:
Ansættelsestidspunkt:
Afdeling:
Ansvarlig/ansvarlige
for instruktionen:

Emne	Ansvar- lig	Tids- frist	Udført
Arbejdsmiljøorganisationens opbygning - Daglig arbejds miljøleder - Egen arbejds miljørepræsentant/kontakt til AMR. (evt. skriftlig procedure) - Telefonavis (AMO, ledelse) - Opsaver og poster, som medarbejder i forhold til AMO.			
Arbejdsmiljøpolitik og - mål - Mejeriets arbejds miljøpolitik - Grænser, sygefravær, naturarbejde, ryge- og alkohol-, acceptabel adfærdspolitik m.fl. - Håll for sygefravær, støj, ulykker, TTU, EGA, TL m.m. - Naturarbejde og helseundersøgelser - Høretest			
Kortlægninger og rundering - APV - kortlægning, handplan, opdatering, ændring i forholdene - EGA, TL, støj m.v. - Arbejds miljøundersøgelser			
Ulykkesrisici og sikkerhedsregler - Registrering og anmeldelse af ulykker og tilfælde til ulykker - Undersøgelse og analyse - Færdet (interne regler, gænde, kørende - indendørs og uden-dørs) - Glatte gulve - Dæmper og -slanger - Arbejde i højden (stiger, lifte, faldsikringsudstyr) - Arbejde i tætte (faldsikringsudstyr) - Ryddelighed og orden - Sikkerhedsregler - Konsekvenser for overtrædelse af regler			
Brug af relevante maskiner - Brugsanvisninger og deres placering - Vedligeholdelse og andre sikkerhedsforanstaltninger - Vedligeholdelse/repairation (afbrudt/lys) - Risikovurdering ved drift/styrrelse - Kontakt ved drift/styrrelse			
Instruktion vedrørende brug af kemiske stoffer/rengøringsmidler - Gennemgå de kemiske risikovurderinger. - De farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen (navn herunder navne på evt. kræftrisikoable stoffer, faremærkning, risici ved arbejde med og udsættelse for dem, relevante grænseværdier). - Hvordan stoffer eller materialer håndteres, bruges og opbevares sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder eventuelle anvendelsesbegrænsninger. - Korrekt brug af sikkerhedsforanstaltninger under arbejdet (ventilation, udsugning), herunder værnemidler og disses placering på arbejdspladsen. - Sikkerhedsforanstaltninger ved uheld, f.eks. brand, spild og lign. - Bortskaffelse af stoffer og materialer samt værnemidler og øvrig håndtering af affald, herunder særligt mærket affald.			
Særlige uddannelser (truck, kran, stilladser, svejsning m.v.) - Hvem må bruge truck og kran, opstille stilladser, svejse, arbejde med epoxy m.v. Desuden afsendelse og modtagelse af farligt gods.			
Unge under 18 år - Præcisering af, hvilket arbejde den unge konkret må udføre (ingen kemi, arbejde ved maskiner, tunge løft, skub og træk, støj m.v. samt regler vedr. arbejdstid)			
Beredskabsplan - Førstehjælpsudstyr (placering, hvem har førstehjælpskursus), nedlugnings - Nødbussene og ejerskyllelæsker - Hjertestartere - Køleanlæg, brandrør- og øjenværn, årlig øvelse - Beredskabsplan (procedure ved brand, slukningsmateriale, brand-øvelser, særlige forhold/øvelser, elbussens kemikalier og trykbeholdere), telefonavis (sygetransport, brandvæsen), øvelser - Evaluering med samlingspunkt - Psykisk beredskab			
Psykisk arbejdsmiljø og sundhed - Uacceptabel adfærd - Trivselsskilt - Tavllemøder, teammøder, afdelingsmøder m.v. - Samarbejde, tillid og retfærdighed - Sundhed og trivsel			
Støj, ergonomi, temperatur m.v. - Støj (støjniveauer, virkning af støj, brug af høreværn, skille, tegn på ledelse og evt. anmeldelse, høretest, arbejds miljøleder) - Ergonomi (EGA, TL, jobrotation, brug af løfteborde m.m., indretning af arbejdspladsen m.v.) - Kulde og varme - Ventilation, kontrolanordninger (lys/lyd)			

Instruktionen/informationen er gen-nemført:

Den nyansattes underskrift

Instruktionsskema

Emne	Ansvar- lig	Tids- frist	Udført
Beredskabsplan - Førstehjælpsudstyr (placering, hvem har førstehjælpskursus), nøddudgange - Nødbrugere og øjenskyllflasker - Hjertestartere - Køleanlæg, åndedræts- og øjenværn, årlig øvelse - Beredskabsplan (procedure ved brand, slukningsmateriale, brand-øvelser, særlige forholdsregler eksempelvis kemikalier og trykbeholdere), telefonnavn (sygetransport, brandvæsen), øvelser - Evakuering med samlingspunkt - Psykisk beredskab			
Psykisk arbejdsmiljø og sundhed - Uacceptabel adfærd - Trivselsmålinger - Tavlemøder, teammøder, afdelingsmøder m.v. - Samarbejde, tillid og retfærdighed - Sundhed og trivsel			
Støj, ergonomi, temperatur m.v. - Støj (støjniveauer, virkning af støj, brug af høreværn, skilte, tegn på lidelse og evt. anmeldelse, høretest, arbejdsmetoder) - Ergonomi (EGA, TL, jobrotation, brug af løfteborde m.m., indretning af arbejdspladsen m.v.) - Kulde og varme - Ventilation, kontrolanordninger (lys/lyd)			

Instruktionen/informationen er gennemført:

Den nyansattes underskrift

Navn på nyansat:
Ansættelsestidspunkt:
Afdeling:
Ansvarlig/ansvarlige for instruktionen:

Emne	Ansvar- lig	Tids- frist	Udført
Arbejdsmiljøorganisationens opbygning - Daglig arbejdsleder - Egen arbejdsleder/representant/kontakt til AMR (evt. skriftlig procedure) - Telefonnavn (AMO, ledelse) - Opnævnt og påbegyndt som medarbejder i forhold til AMO			
Arbejdsmiljøpolitik og - mål - Mejeriets arbejds miljø politik - Grunde, sygefravær, naturarbejde, ryge- og alkohol-, acceptabel adfærdspolitik m.m. - Hil til sygefravær, støj, ulykker, TTU, EGA, TL m.m. - Naturarbejde og helseundersøgelser - Høretest			
Kortlægninger og vurderinger - APV - kortlægning, handlingsplan, opdatering, ændring i forholdene - EGA, TL, støj m.v. - Arbejdsmiljøundersøgelser			
Ulykke/ulykker og sikkerhedsregler - Registrering og anmeldelse af ulykker og tilfælde til ulykker - Undersøgelse og analyse - Færdig (interne regler, gældende - indendørs og uden-dørs) - Glatte gulve - Dæmper og -slanger - Arbejde i højden (stiger, lifte, faldsikringsudstyr) - Arbejde i tætte (faldsikringsudstyr) - Ryddelighed og orden - Sikkerhedsregler - Konsekvenser for overtrædelse af regler			
Brug af relevante maskiner - Brugsmåder og deres placering - Håndtøj og andre sikkerhedsforanstaltninger - Vedligeholdelse/repairation (afbrud/lys) - Risikovurdering ved drift/styring - Kontakt ved drift/styring			
Instruktion vedrørende brug af kemiske stoffer/rengøringsmidler - Gennemgå de kemiske risikovurderinger. - De farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen (navn herunder navn på evt. kræftfarlige stoffer, faremærkning, risici ved arbejde med og udskiftelse for dem, relevante grænseværdier). - Hvordan stoffer eller materialer håndteres, bruges og opbevares sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder eventuelle anvendelsesbegrænsninger. - Korrekt brug af sikkerhedsforanstaltninger under arbejde (ventilation, udsugning); herunder værnemidler og deres placering på arbejdspladsen. - Sikkerhedsforanstaltninger ved uheld, f.eks. brand, spild og lign. - Bortskaffelse af stoffer og materialer samt værnemidler og øvrig håndtering af affald, herunder særligt mærket affald.			
Særlige uddannelser (truck, kran, stilladser, svejsning m.v.) Hvem må bruge truck og kran, opstille stilladser, svejse, arbejde med epoxy m.v. Desuden afsendelse og modtagelse af farligt affald.			
Unge under 18 år Præcisering af, hvilket arbejde den unge konkret må udføre (egen kran, arbejde ved maskiner, tunge løft, skub og træk, støj m.v., event. regler vedr. arbejdstid).			
Beredskabsplan - Førstehjælpsudstyr (placering, hvem har førstehjælpskursus), nøddudgange - Nødbrugere og øjenskyllflasker - Hjertestartere - Køleanlæg, åndedræts- og øjenværn, årlig øvelse - Beredskabsplan (procedure ved brand, slukningsmateriale, brand-øvelser, særlige forholdsregler eksempelvis kemikalier og trykbeholdere), telefonnavn (sygetransport, brandvæsen), øvelser - Evakuering med samlingspunkt - Psykisk beredskab			
Psykisk arbejdsmiljø og sundhed - Uacceptabel adfærd - Trivselsmålinger - Tavlemøder, teammøder, afdelingsmøder m.v. - Samarbejde, tillid og retfærdighed - Sundhed og trivsel			
Støj, ergonomi, temperatur m.v. - Støj (støjniveauer, virkning af støj, brug af høreværn, skilte, tegn på lidelse og evt. anmeldelse, høretest, arbejdsmetoder) - Ergonomi (EGA, TL, jobrotation, brug af løfteborde m.m., indretning af arbejdspladsen m.v.) - Kulde og varme - Ventilation, kontrolanordninger (lys/lyd)			

Instruktionen/informationen er gennemført:
Den nyansattes underskrift

Plakat – rengøring af toiletter

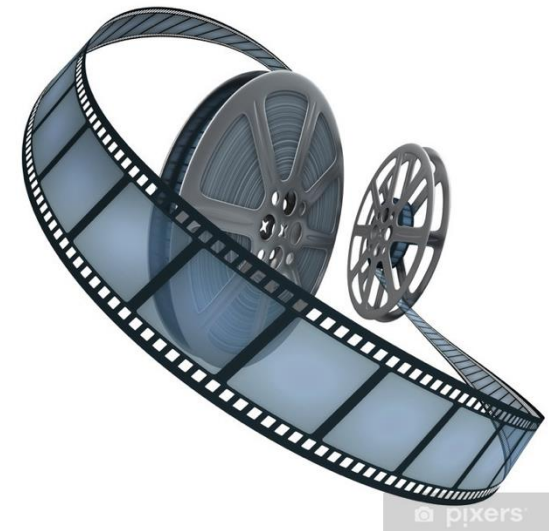
Arbejdsopgave	Arbejdsbeskrivelse	Produkter	QR-koder	Mærkning	Faresætninger	Værnemidler			Anvendelsesbegrænsning
Rengøring af toiletter	Kummen sættes i blød med toiletreng. Glasrens påføres en klud, som bruges til at pudse spejlet. Håndvaske, toiletter, dispensere og andre kontaktflader aftørres med opløsning med universalrengøring. Toilet-kummen skrubbes med toiletbørsten. Gulvet moppes/vaskes med opløsning med universalrengøring.	Glasrens	 713466			 Brug handsker af f.eks. nitrilgummi (gennembrudstid: > 240 minutter).	 Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.	 Brug halvmaske med A2 filter ved påføring på stor flade i et dårligt ventileret rum.	 Arbejdsgiveren skal ved en arbejdspladsvurdering risikovurdere, om gravide eller ammende medarbejdere er udsat for påvirkninger, der kan indebære en fare for graviditeten eller amningen. Unge under 18 år må ikke arbejde med produktet. Særlige regler gælder for unge under uddannelse.
		Toiletreng 700 ml	 713467		H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.	 Brug handsker af f.eks. nitrilgummi.	 Brug beskyttelsesbriller.		 Unge under 18 år må ikke arbejde med produktet. Særlige regler gælder for unge under uddannelse.
		Universal med duft	 713468			 Brug handsker af f.eks. nitrilgummi ved hudkontakt.	 Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.		Ingen.

Billeder / piktoagrammer

1		
2		
3		
4		
5		

Film om det kemiske arbejdsmiljø

- MIA's kemifilm til inspiration til det forebyggende arbejde i hverdagen:
 - <https://bfaportalen.dk/materialer/6-film-om-sikker-brug-af-kemi-paa-mejerier>
- Temaer:
 - Fareetiketter og sikkerhedsdatablade.
 - Kemiaffald
 - Opbevaring og håndtering af kemi
 - Skumudlægning
 - Svejsning
 - Værnemidler

NAPO kemi-film med lidt humor

NAPO – sikkerhed med et smil:

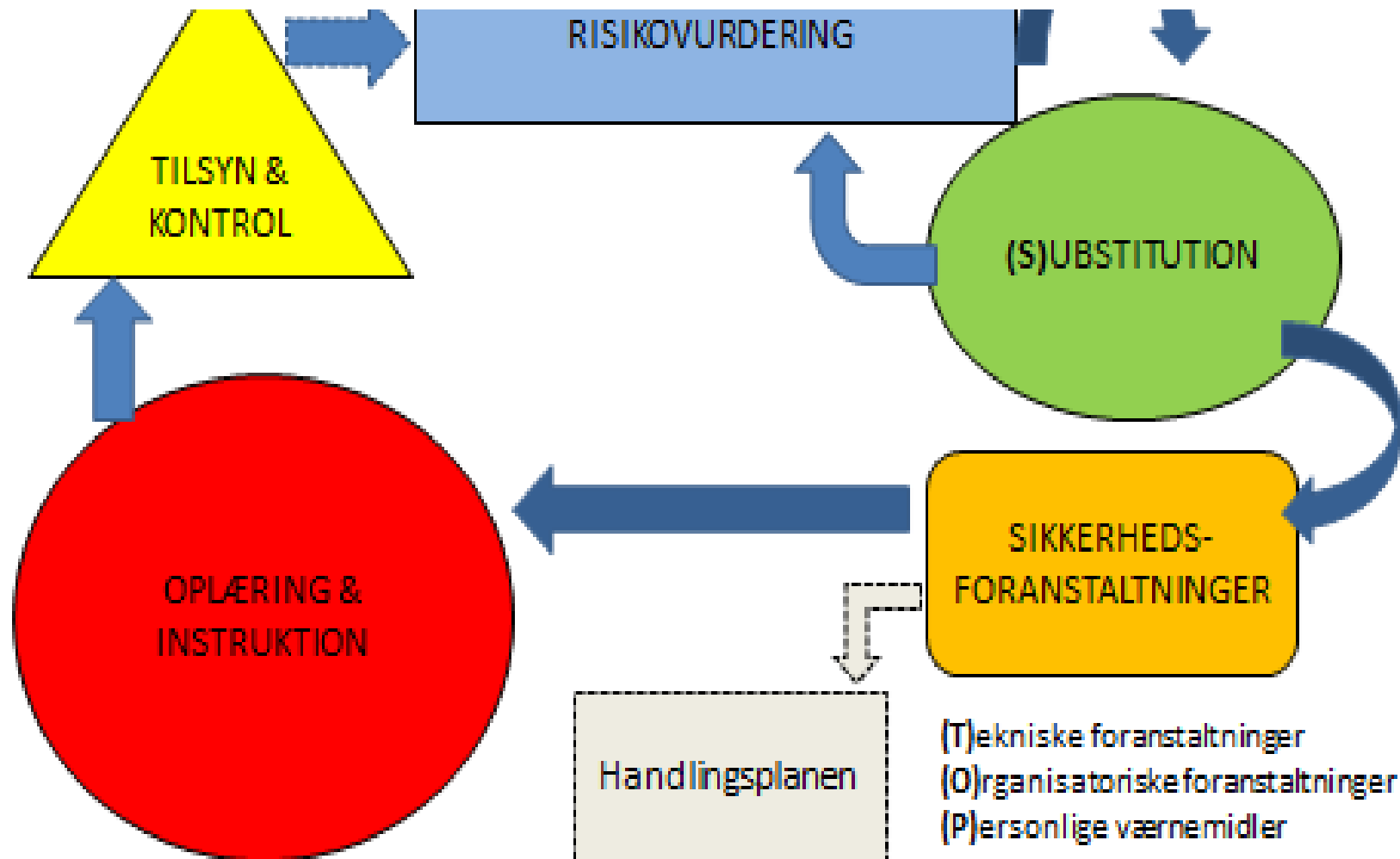
- <https://www.napofilm.net/da>

Napo in... Danger: chemicals!:

- **Flammable:**
<https://www.youtube.com/watch?v=cicwpN01Xc4>
- **Harmful:**
<https://www.youtube.com/watch?v=mULtlyTI76U>
- **Corrosive:**
<https://www.youtube.com/watch?v=NSMo0X7ZEBU>

Hvordan kan vi gribe det an?

Hvordan kan vi gribe det an?

Hvem skal foretage instruktionen og oplæringen hos os?

- Kan være én eller flere fra AMO – en arbejdsmiljøleder eller arbejdsmiljørepræsentant.
- En der er særligt interesseret i det kemiske område.
- En ildsjæl der er god til at instruere og har den tilstrækkelige viden og pædagogiske tilgang.

Hvornår skal vi foretage instruktioner og oplæringer?

- Hver gang vi får en ny kollega.
- Ved vores månedsmøder (hvor kemi er på som et fast punkt på en dagsorden).
- Ved vores årsmøde, når alle er samlet i organisationen.

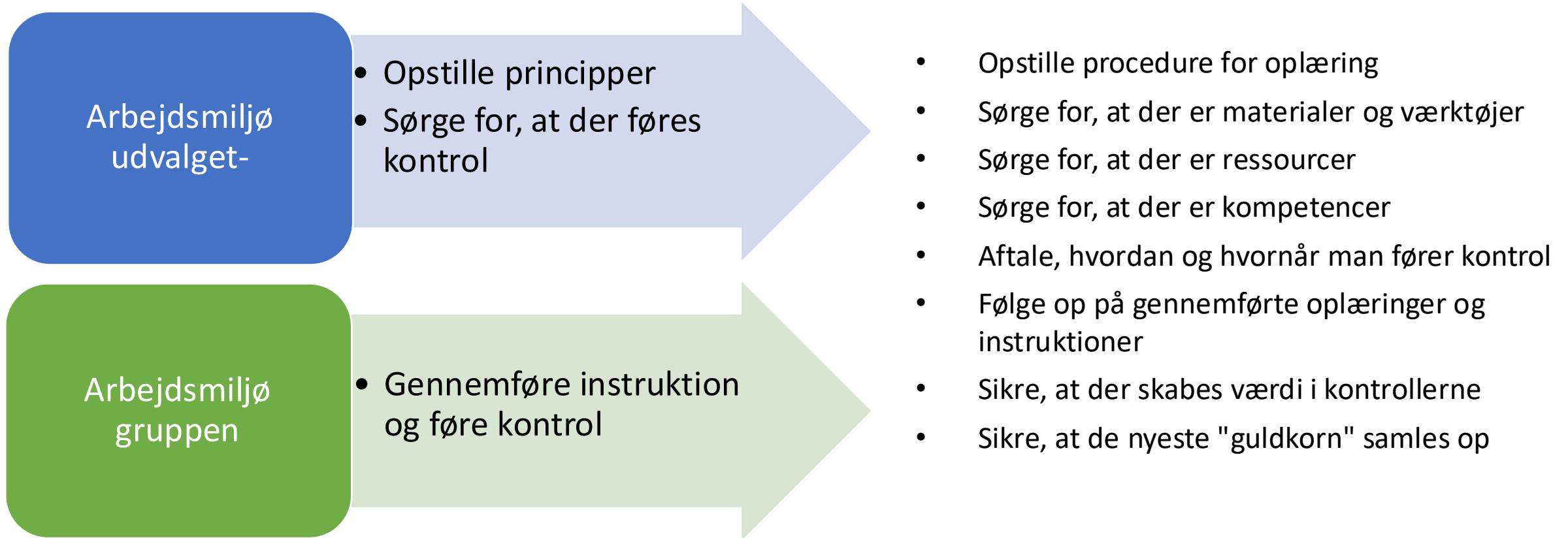
Indledende afklaringer:

- Har vi kollegaer der har sproglige vanskeligheder? Fx ikke forstår dansk.
- Har vi kollegaer med læse-vanskeligheder eller er ordblinde og som bedre lærer via billeder eller film?
- Hvor mange kemiske risikovurdering har vi lavet som dækker vores område?

Metode:

- Hvilken metode skal vi vælge?
- Skal vi evt. kombinere flere metoder? (Skema + sidemandsoplæring + film)
- Skal instruktionen dokumenteres og underskrives (Ja, hvis Arla site)
- Hvor gemmer vi dokumentationen?

Arbejdsmiljøorganisationen – tilsyn/kontrol

[Bekendtgørelse om systematisk arbejdsmiljøarbejde](#)

Hvordan kan vi gribe det an – tilsyn/kontrol?

Kan gøres i forbindelse med arbejdsmiljøgennemgangene, hvor der følges op på instruktionen:

- Under gennemgangene kontrolleres, om der bruges de aftalte værnemidler.
- Under gennemgangene kontrolleres, om der bruges de aftalte procesudsug.

Suppleret med:

- Kan indgå som et punkt i samarbejdssamtalerne:
 - Ved du hvor værnemidlerne findes?
 - Ved du hvad du skal gøre, hvis alarmen lyder på procesudsug?

Tak for i dag!

BFAportalen.dk/mia/kemipakker